

TASORISTEYSTEEN TURVALLISUUDEN PARANTAMISOHJELMA

MITÄ TEHDÄÄN?

Väylävirasto ja liikenne- ja viestintäministeriö käynnistivät vuonna 2017 valtakunnallisen tasoristeysten parantamishjelman. Alun perin toimenpidelistalla oli 65 kohdetta. Työn edetessä parannuskohteiden määrä on kasvanut, ja vuonna 2022 ohjelmaan on listattu jo yli 400 tasoristeystä, jotka poistetaan tai parannetaan.

Tasoristeuksen poistaminen tarkoittaa sitä, että tasoristeys poistetaan käytöstä ja tieliikenne ohjataan turvallisempaa reittiä pitkin radan yli tai ali. Turvallisempi reitti voi kulkea esimerkiksi alikulku- tai ylikulkusillan tai turvallisemman tasoristeuksen kautta.

Tasoristeuksen varustaminen tasoristeyslaitoksella tarkoittaa sitä, että tasoristeys varustetaan joko puomeilla (koko-, pari- tai puolipuomeilla), varoitusvalolaitoksella tai valo- ja äänivaroituslaitoksella. Yleisin ratkaisu Suomessa on puolipuomilaitos.

Tasoristeuksen turvallisuutta voidaan parantaa myös muilla keinoilla. Sopiva toimenpide tai toimenpiteiden yhdistelmä valitaan aina tapauskohtaisesti. Toimenpidevaihtoehtoja ovat esimerkiksi tasoristeysnäkemien parantaminen, tien odotustasanteiden parantaminen, pakollinen pysähtyminen -liikennemerkin asettaminen tasoristeukseen, tien tai radan nopeusrajoituksen alentaminen tai huomiovaroitussalvon asentaminen tasoristeukseen.

Tasoristeysohjelman puitteissa Väylävirasto parantaa tasoristeysturvallisuutta poistamalla ja parantamalla olosuhteitaan huonoimpia tasoristeyskohteita. Tasoristeysten turvallisuutta tarkastellaan VTT:n kehittämän Tarva LC -ohjelman avulla. Olosuhdeluokitus perustuu tasoristeuksen turvalaitteisiin, näkemiin, radan nopeuteen, tien luokitukseen, keskivuorokausliikenteeseen sekä onnettomuushistoriaan.

Tasoristeysturvallisuuden parantaminen on usein kallista. Esimerkiksi puolipuomien asentaminen tasoristeukseen maksaa yleensä 300 000–450 000 euroa yhtä tasoristeystä kohden. Sillan tai alikulun rakentaminen tasoristeuksen tilalle voi maksaa useita miljoonia euroja.

MILLOIN?

Tasoristeysten turvallisuuden parantamishjelma on kasvanut alkuperäisestä 65 kohteen ohjelmasta yli 400 tasoristeukseen. Vuosina 2018–2021 kohteiden toteuttamiseen käytettiin yhteensä noin 40 miljoonaa euroa. Vuonna 2022 arvioidaan käytettävän noin 15 miljoonaa euroa. Jatkossa tasoristeysturvallisuuden parantamiseen on tarkoitus käyttää vuosittain noin 15 miljoonaa euroa valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaisesti.

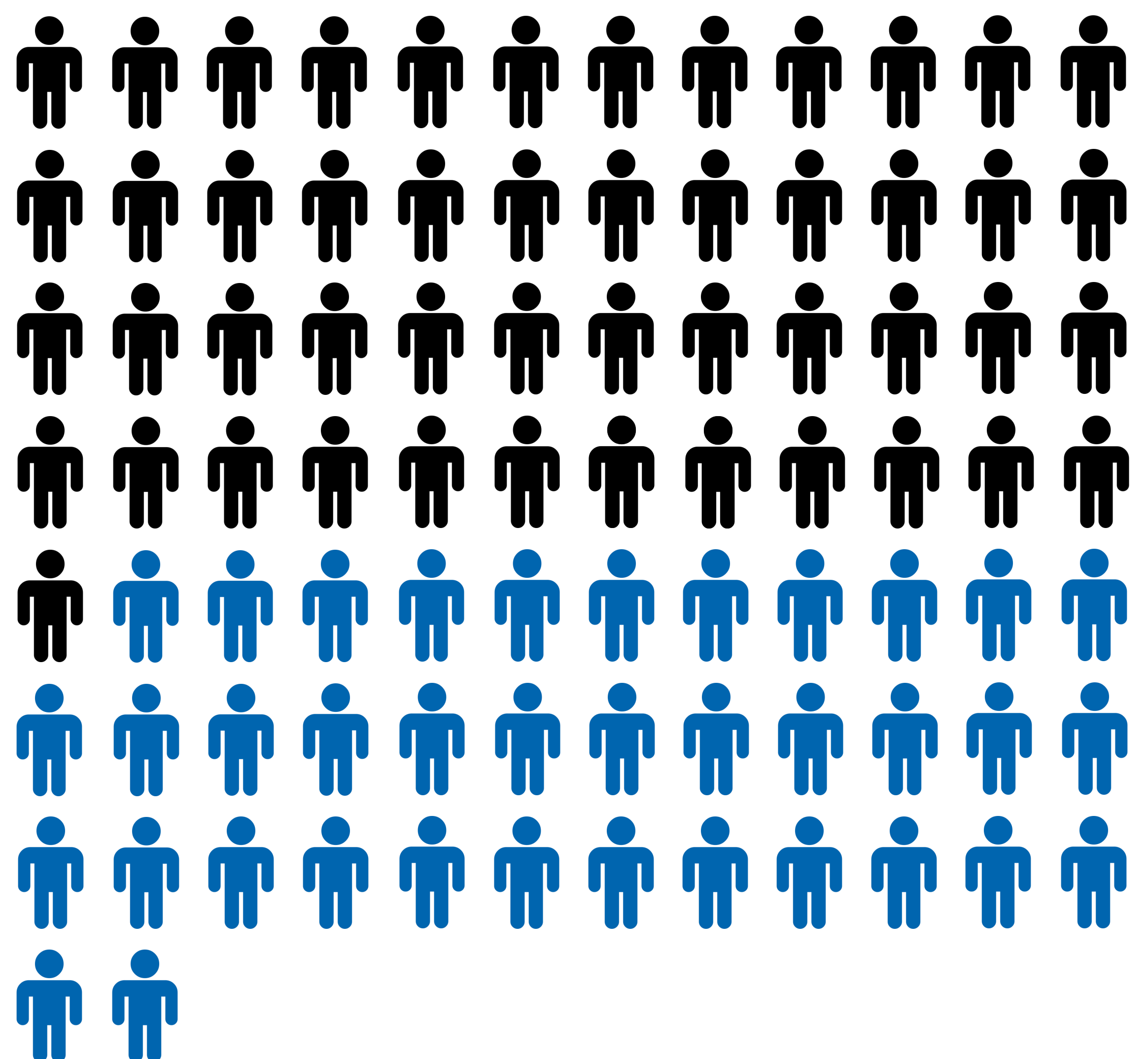
Vuosina 2018–2021 tasoristeysten parantamishjelmassa valmistui yhteensä 184 kohdetta: 92 tasoristeystä poistettiin korvaavin tiejärjestelyin tai ilman korvaavia tiejärjestelyjä, 54 tasoristeystä varustettiin tasoristeyslaitoksella ja 38 tasoristeuksen olosuhteita parannettiin muilla tavoin. Vuonna 2022 on tarkoitus parantaa tai poistaa noin 130 tasoristeystä. Seuraavien vuosien parannuskohteiden määrä tarkentuu hankkeen edetessä.

MIKSI?

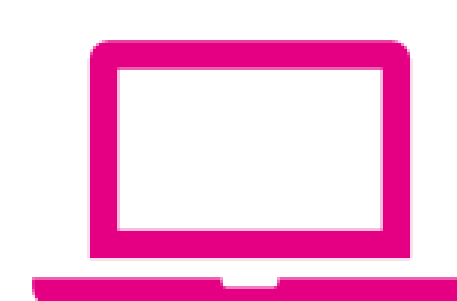
Valtion rataverkolla oli alle 2600 tasoristeystä vuoden 2021 lopussa. Luku sisältää sekä pääradat että sivuraiteet. Suurin osa (71 %) tasoristeyksistä on niin kutsuttuja vartioimattomia tasoristeyskohteita, eli niissä ei ole mitään varoituslaitetta varoittamassa tienkäyttäjää lähestyvistä junista. Valtion rataverkon lisäksi tasoristeyskohteita sijaitsee yksityisraiteilla. Yksityisraiteilla arvioidaan olevan joitakin satoja tasoristeyskohteita.

Suomessa tapahtuu keskimäärin noin 30 tasoristeysonnettomuutta vuosittain. Onnettomuuksissa kuolee vuosittain keskimäärin 5 henkilöä ja loukkaantuu vakavasti 4 henkilöä. Kymmenen viime vuoden aikana (vuosina 2012–2021) tasoristeysonnettomuuksissa kuoli yhteensä 49 henkilöä ja loukkaantui vakavasti 37 henkilöä.

Tasoristeysonnettomuuksien seuraukset ovat usein vakavia; kyse ei ole pelkästään tienkäyttäjien turvallisuudesta vaan myös raideliikenteen turvallisuudesta.

MISTÄ LISÄTIETOJA?

<https://vayla.fi/vaylista/rataverkko/tasoristeukset/tasoristeysohjelma>

tasoristeukset@vayla.fi

Väylävirasto